

Det här är Åryd

Kan man bo i staden och på landet samtidigt? Både ha kakan och äta den? Naturligtvis inte - men här i Åryd, strax utanför Växjö, är man så nära man kan komma både staden och landsbygden. På en kvart är man inne på bio eller teater i Växjö. På några minuter är man ute i naturen på promenad, plockar svamp och bär eller sitter i en båt på sjön och fiskar. Visst låter det lockande och i denna broschyr vill vi som bor i Åryd berätta hur det är att bo här och att vi gärna ser att fler familjer och företagare upptäcker Åryd.

Allting har sin historia...

Åryd är ett gammalt brukssamhälle som producerat både järn, glas och träprodukter. Redan på 1600talet började man utnyttja sjömalmen på Årydsjöns botten, vattenfallet och de milsvida skogarna för att producera järn. Järnbruket och dess efterföljare gav välstånd åt bygden. Idag finns en välbevarad bruksmiljö längs Masugnsvägen med bruksherrgård och byggnader från järnbrukets tid. Karakteristiska är masugnsbyggnaden och rostugnen, som sticker upp som ett utropstecken! På 1900-talet ersattes järnet av trävaruproduktion. Glasbruket hade en kort blomstring under tidigt 1900-tal. Den sista länken i industrikedian blev spånskivefabriken. Vem minns inte Årydplattan, ett begrepp för god kvalitet. Nu fullföljs företagartraditionen med ett livaktigt företagshotell - industriby i de ombyggda lokalerna från spånskivefabriken.

Att samhället ligger i gammal kulturbygd vittnar församlingens äldre kyrka om. Hemmesjö gamla kyrka från 1100-talet har en mycket ålderdomlig prägel. Den räddades i sista stund från förgängelsen på 1920-talet och har idag besökare från när och fjärrran. Fortfarande används den sommartid och är en populär bröllopskyrka. Den nya kyrkan från 1850-talet ligger i Billa.

Naturen runt samhället är mycket varierad men domineras av närheten till vatten. Årydsjön förstås och de närbelägna Hemmesjösjön och Tegnabysjön. Det tidigare slutna skogslandskapet är efter stormen 2005 mera öppet med nya, avlägsna horisonter. Utsikten från Hemset, strax norr om Åryd, är magnifik.

Åryds skola ligger i samhällets centrum intill idrottsplatsen. Här på skolan går barn från samhället tillsammans med barn från den omgivande bygden, från Skogstorp, Billa, Risinge och Södra Åreda. Låg- och mellanstadium, förskoleavdelningar och fritids, allt samlat till en lagom stor enhet där "alla känner alla".

Skolans verksamhet genomsyras av inriktningen mot inre och yttre hälsa. Detta sker genom arbete med emotionell kompetens och kroppsrörelse i olika former. Hälsoprogrammet genomförs i samarbete med Åryds Idrottsklubb i en verksamhet som kallas "Åryds Hjärta". Skolbarnen har nära ut till naturen. Skog och sjö finns alldeles inpå knutarna.

Granne med skolan ligger "Träffen", samlingslokal för bl.a. pensionärerna. Här finns också ett välförsett filialbibliotek för allmänhet och skola.

För de mera vårdberoende äldre finns hemtjänstgruppen, som utgår från Växjö.

Villa eller lägenhet

– buss och bredband...

Vi är ungefär 700 personer som bor i Åryd idag. De flesta bor i eget hus. Villabebyggelsen har till största delen kommit till från 1970-talet och framåt. Byggklara tomter finns.

Det kommunala fastighetsbolaget Vidingehem kan erbjuda lägenheter i varierande storlek. Av de totalt 68 lägenheterna finns 14 stycken i den traditionsrika miljön kring Åryds gamla järnbruk med bruksherrgården som granne och en vacker lindallé genom området. Skulle det bli stort behov av fler lägenheter finns förberedda byggplaner.

Samtliga lägenheter är anslutna till fiberoptiskt bredbandsnät. Åryds telestation är utbyggd för ADSL med räckvidd en bra bit utanför samhället.

Åryds moderna centrum ligger där vägarna från Risinge och Billa/Tegnaby möts. Här är utsikten över Årydsjön hänförande. Här finns också servicebutiken med det mesta man behöver. Videouthyrning, apoteksombud, ombud för Svenska Spel, utlämningsställe för postpaket kompletterar utbudet. Posten har lantbrevbärarservice i Åryd.

Bussförbindelsen Billa – Åryd – Växjö betyder att man kan bo i Åryd utan att ha bil. Morgnar och kvällar finns flera turer för arbetspendlare.

På arbetet...

I Årydregionen finns många aktiva företag som spänner över en imponerande verksamhetsbredd. Drygt 30-talet företag representerar bl a skogs- och jordbruk, transport, snickerier, elektronik, mekanisk industri samt tjänsteproduktion.

På platsen för den nedlagda spånskivefabriken finns Åryds Industriby som inrymmer en lång rad företag av skilda storlekar. Här finns också rymliga och ändamålsenliga lokaler för nyetablering, passande de flesta typer av verksamheter.

Med goda bussförbindelser och närheten till Växjö är Åryd en nära arbetsplats även för dem som bor utanför tätorten. Som etableringsort erbjuder Åryd goda möjligheter till både färdiga lokaler och nybyggnad. För kunder, leverantörer och andra på besök hos våra företag ger Åryd med omnejd en vacker och inspirerande inramning.

Läs mer om företagen i Åryd och dess verksamhet på www.aryd.se

...och på fritiden

Åryds IK är med sina drygt 300 medlemmar den största föreningen. Kring den vackert belägna idrottsplatsen i centrum av Åryd cirkulerar verksamheten. Fotbollsskola, flick- och pojklag i åldrarna 7 – 16 år och flera seniorlag betyder att fotbollen är den mest populära aktiviteten i Åryds IK. Bordtennis, fritidsgård och samarbete med skolan för en sund livsstil i projektet "Åryds Hjärta". Närliggande elljusspår och skolans gymnastiksal kompletterar sportanläggningen.

Hemmesjö hembygdsförening huserar i ett gammalt hus från järnbrukstiden. Föreningen värnar och vårdar det kulturella arvet från tider både långt tillbaka och ganska nära. Miljön kring Åryd Järnbruk är ett av hembygdsföreningens intressen. Årliga arrangemang förläggs till den vackra bruksmiljön.

Pensionärsföreningen samarbetar med närliggande Tegnaby i Hemmesjö-Tegnaby PRO. Trevlig samvaro med studiecirklar, körsång och terapi. Boulespel på idrottsplatsen hör till de populära sysselsättningarna.

För egna tillställningar finns lokaler att hyra i Åryd. Större lokaler finns på nära håll i Billa, Risinge och Tegnaby.

Så här brukar vi ha det...

Fisketävlingen i början av sommaren är en stor händelse i Åryd. Från hela södra Sverige strömmar metare till Åryd IK:s traditionstyngda arrangemang. Runt stränderna och i åfårorna fiskas det i dagarna tre.

Våren hälsas välkommen med valborgsmässoeld, fyrverkeri, sång och tal i herrgårdsparken. Kvällsljuset över Årydsjön, de gamla ekarna i parken och nyutslagna vitsippor ger en nästan trolsk stämning kring den sista aprilkvällen. Herrgårdsparkens promenadstigar inbjuder för övrigt till promenader året runt.

I bruksmiljön kring masugnen brukar det sommartid vara liv och rörelse. Många nyfikna lockas att besöka det gamla bruket och utställningarna. En fika på Café Masugnen är populär och flera arrangemang med stora och små artister avlöser varandra under sommaren.

I församlingshemmet i Billa bjuds på arrangemang för både små och stora. I kyrkan får vi ofta höra Hemmesjö kyrkokör och ibland musikevenemang med inbjudna artister.

Det finns så mycket att g

Fiska i Årydsjön kan man göra både sommar och vinter. Tänk Dig en tidig sommarmorgon i roddbåten eller varför inte en solig vintersöndag med pimpelspö och borr på isen. Årydsjön är stor, här finns plats för många. Fiskekort finns att lösa i Åryd. Vill man inte fiska kan man ta sig runt med kanot och göra strandhugg här och var eller med skridsko glida iväg mot Furuby eller Södra Sjöänden.

Promenad- och vandringsmöjligheterna är generösa. Inom Åryd genom det gamla bruksområdet, i herrgårdsparken, längs järnvägen eller mot kvarnen. Lite längre turer mot Hemset eller längs Årydsjöns strand på den gamla banvallen. Sigfridsleden, en vandringsled genom Växjö kommun, passerar Åryd på sin väg från Asa till Knapelid.

Med cykel på bilfria eller lågtrafikerade vägar kommer man långt. Genom Hemsets marker till norra delen av Årydsjön eller till gamla kyrkan i Hemmesjö. Eller varför inte söderut mot Skogstorp och den skira grönskan i den nyutslagna bokskogen.

Bär- och svampmarker hittar man överallt. Även på gång- eller cykelavstånd.

Årydsjön är en utmärkt badsjö med bra vatten. Badplatsen i Åryd ligger på en udde med utsikt mot samhällets centrum, mot Hemset och mot Furuby tvärs över sjön. Vill man ha lite omväxling så hittar man badplatsen i Tegnabysjön några km söder om Åryd.

öra...

Vi tycker om Åryd:

Claes Lissing
Samhällsintresserad hembygdsordförande.
Här i Åryd finns alla förutsättningar för ett gott boende. Lokalsamhällets fördelar med Växjös möjligheter på bekvämt avstånd. Naturen här med sjöar och åar är fascinerande. Det historiska arvet från järnoch träindustri vårdas i det gamla bruksområdet som fått nytt liv.

Kaj Sunesson VD för Sune Carlssons Åkeri AB, Åryds största och äldsta företag (etablerat i Åryd redan 1938). Placeringen i Åryd är en bra utgångspunkt såväl för vår lokala verksamhet i Växjöregionen som för vår övriga verksamhet i Syd- och Mellansverige. Vi har en stark förankring i Årydbygden och gläder oss åt ett

aktivt och växande samhälle.

Ulla Ekberg Kulturpersonlighet. Vi har bott mer än 50 år i Åryd och vi trivs utmärkt. Härligt med en ren och fin badsjö och skogen alldeles inpå knuten. Trevliga människor, både ungdomar och vuxna, som hälsar och gärna byter några ord när man träffas på promenaden. Skönt med en butik i byn och att det bara är 15 min till Växjö med stormarknader och kulturuthud.

Malin Andersson Studerande, musikintresserad. Här i Åryd är så härligt på sommaren. Jag hoppas mycket på damfotbollen i ÅIK. Från högstadiet går vi i skola i Växjö. Nära och bra.

Lisbeth Magnusson Lågstadielärare.

Jag slutade skolan i Åryd 1962 men kom tillbaka som lågstadielärare 1974. Och jag jobbar fortfarande kvar här! I Åryd har vi en jättetrevlig skola med härliga och "goa" skolbarn och deras lika trevliga föräldrar. Skola, idrottsplats, skog och sjö. Allt finns på gångavstånd.

Monica Gustafsson

Föreningsrådets ordförande.

När många tillsammans engagerar sig som t.ex. i Åryds Föreningsråd så kan mycket åstadkommas. Då kan orten utvecklas och frågor lösas och detta känns mycket bra.

Robin Johansson

Studerande, fotbollsspelare.

Det känns stimulerande att spela fotboll i Åryds IK. Sammanhållningen i laget är kanon och det känns som att vi har en utvecklingsbar trupp. Det är också lockande att löpträna här på grund av den fina naturen.

Åsa Wesslund Idrottslärare och instruk-

tör i Korpens motions-

verksamhet:

Här finns alla möjligheter till friluftsliv med promenader, cykling, båt- och badliv. Närhet till naturen är viktig inte minst för skolbarnen.

Johnny Bohman

Mångårig ÅIK-ledare. Tänk att få bo så nära vacker sjö och natur och samtidigt så nära Växjö! Jag vill gärna att fler skall få möjlighet att bo här i Åryd. I villa eller lägenhet.

